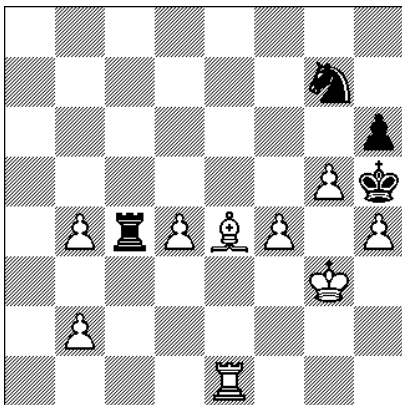

Omtrent Pat (Slot)

Nog wat stellingen voor het fantastische Patlas boek dat Gerhard Eggink aan het schrijven is. Een exclusief koffietafelboek waarvoor u zoals u al weet kunt intekenen.

In clubblad De Promoot 63.1 staat een artikel van Jan Blankespoor met als titel *Over patcombinaties en andere dramatische ontsnappingen*. Hij schreef dit artikel na een absurde verliespartij tegen Nico Peerdeman. Als toegift geeft Jan zeven partijen uit de praktijk die met pat eindigden. In al deze partijen was het een kwestie van slim weggeven van de resterende stukken. Voor u een kans om uw inzicht te testen. Klopt bijvoorbeeld hetgeen over de partij Bannik-Ivkov na 1.Lxh6 beweerd wordt?

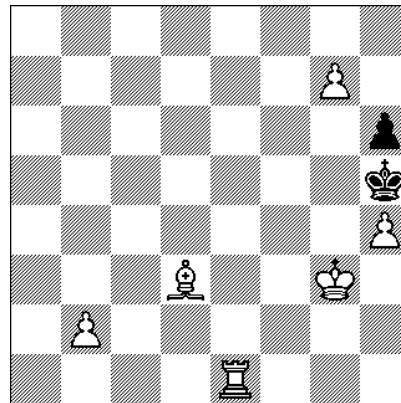
Mooi is ook het artikel *Niemand om de schuld te geven* van Frans Martens in De Promoot 64.3 over hoe een goedgegelovige schaker opzichtig in een pat val tuimelt.

Frans Martens – Vincent Geerlings (Promotie 6 – Rijswijk 3, 22 maart 2016). **43.g6 Txb4 44.f5 Pxf5+ 45.Lxf5 Txd4 46.g7 Td3+** Door Geerlings a tempo gespeeld. Een gratis toren! Een buitenkansje! En in plaats van eerst nog even met zijn hoofd op zijn handen te gaan zitten pakte Frans gretig dit giftige cadeautje. **47.Lxd3** pat!

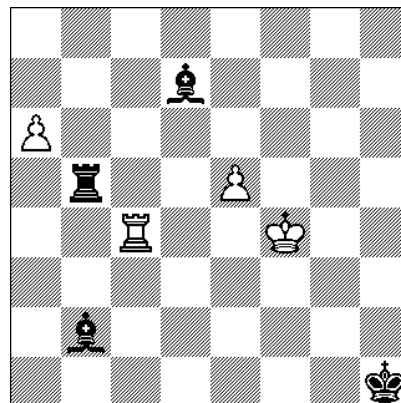
Dit is het moment dat een journalist ‘Wat ging er door je heen toen het tot je doordrong dat je tegenstander pat stond?’ aan Frans gevraagd zou hebben, maar gelukkig was er geen journalist in de zaal.

Hans Meijer

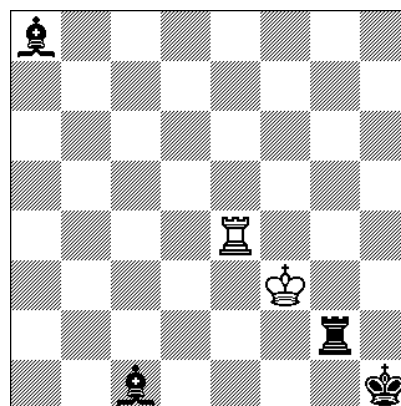
Versteend zat Frans achter het bord. Hij kon het niet geloven. Voor het pat kon hij echter niets of niemand vinden om de schuld te geven. Het duurde twee uur en twee oude klares voor hij weer een beetje de oude was.

Jan Timman besteedt in *The Art of the Endgame* (2011) in het hoofdstuk *Stalemate Patterns* aandacht aan patstudies.

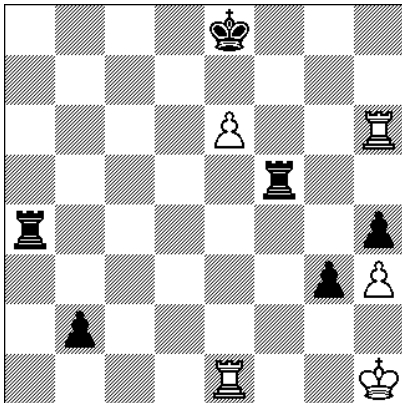

Jan Rusinek (1978). Remise.

1.a7 Ta5 2.e6! Lxe6 3.Te4 Lc1+ 4.Kg3 Ta3+ 5.Kf2! Ta2+ 6.Kg3 Tg2+ 7.Kf3! Ld5 8.a8D Lxa8 pat.

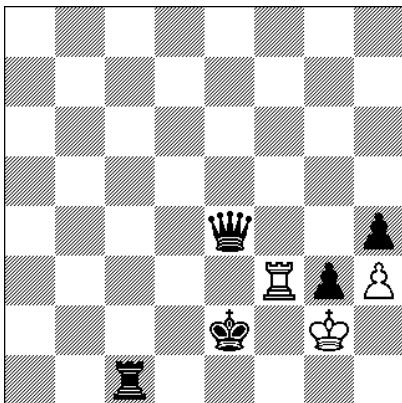

In *Oleg Pervakov's industrial strength endgame studies* (2018) van Sergei Tkachenko trof ik onderstaande elegante prijswinnende studie aan.

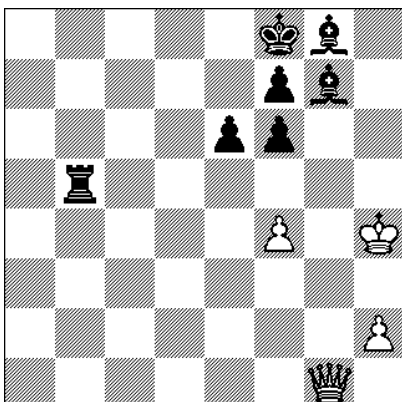

Oleg Pervakov en Karen Sumbatyan (2005).
Remise.

1.e7 Tf1+ 2.Txf1 Ta1 3.Thf6! Tc1! 4.Tf8+ Kxe7 5.T8f7+ Ke6 6.T7f6+ Ke5 7.T6f5+ Ke4 8.T5f4+ Kd3 9.Kg2 b1D 10.T1f3+ Kc2 11.Tc4+ Kd2 12.Td4+ Ke2 13.Te4+ Dxe4 pat.

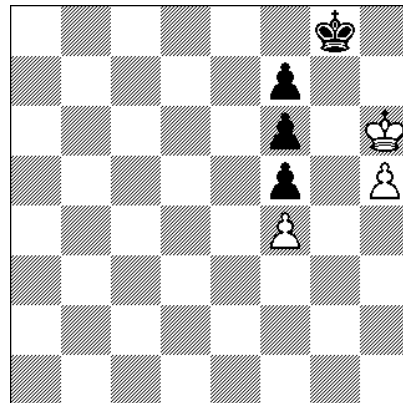

Grappig is de volgende stelling uit *Schitterend Schaak* (1997) van Hans Ree.

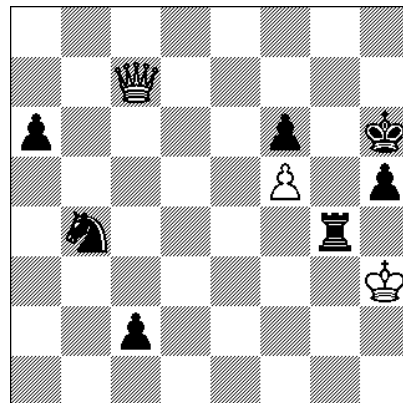

M. Bosboom – G. Pieterse (ooit ergens).
Wit aan zet. 1.Da1 Lh8 2.Da3+ Kg7 3.Dg3+ Kh7 4.Dd3+ Tf5 5.Dxf5 exf5 6.Kh5 Kg7 7.h4

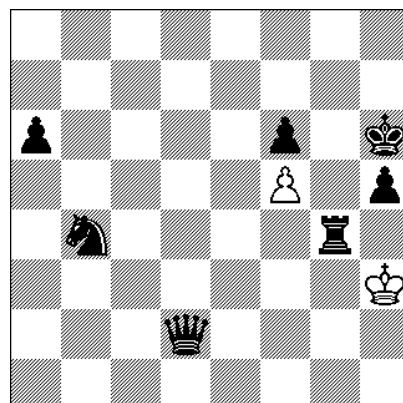
Kf8 8.Kh6 Lg7+ 9.Kh5 Lh8 10.Kh6 Lh7 11.Kxh7 Lg7 12.h5 Lh6 13.Kxh6 Kg8 pat.

In *Terug in het strijdperk* (2014) van Paul van der Sterren kwam ik een stelling tegen waarvan bijna elke schaker meteen inziet dat er nog slechts één redding mogelijk is.

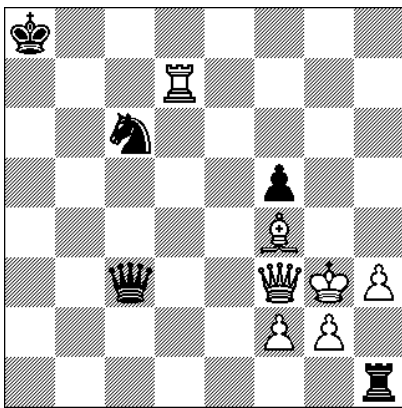
Thibaut Vandenbussche – Paul van der Sterren (17-9-2011). 48.Dd8 Paul, die het jaar er voor na zeven jaar teruggekeerd was in het schaakstrijdperk, verwachtte iets 'normaals' als 48.Dc8 of 48.Dc3 en speelde niets vermoedend 48...c1D Slim! 49.Dd2+ Oef! 49...Dxd2 pat.

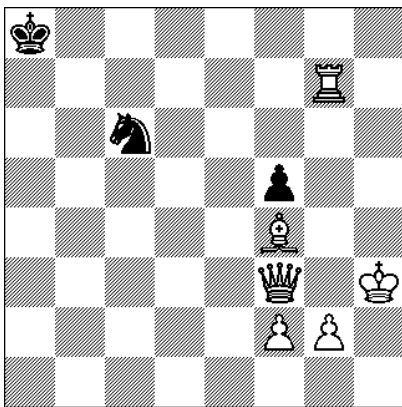
Paul: "Dat Caïssa me echt weer zou roepen, dat het weer als vroeger zou kunnen

worden, dat is – dat zie ik nu wel in – wishful thinking geweest. Maar aan de andere kant, ze vindt het toch wel leuk dat ik er weer ben, dat ik een beetje om haar heen hang. Het streelt haar ego. Ik ben toch een van de trofeeën in haar welgevulde prijzenkast. Ze kan nog met mij pronken. Dus een beetje flirten dat wil ze nog wel. En ik, ik geniet van iedere glimlach die mij ten deel valt.”

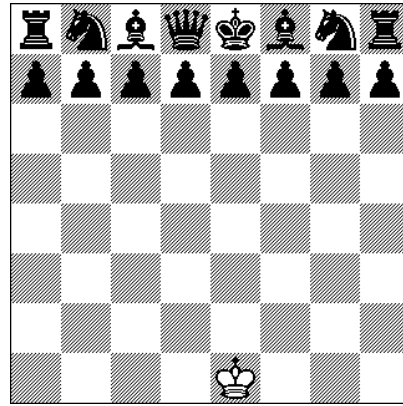
In *The Guardian* van 3 september 2021 legde Leonard Barden aan zijn lezers een intrigerende vraag voor. Spence zag, met zwart aan zet, geen uitweg meer en gaf in deze stelling op. Wat zou u gedaan hebben?

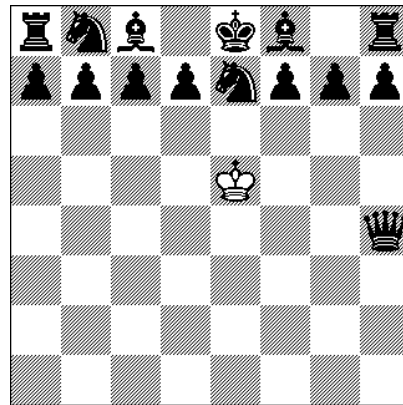
Maria Klimova – David Spence (Gibraltar, 2006). **1...Dg7+! 2.Txg7 Txh3+ 3.Kxh3 pat.**

Tot slot een partij uit de match van jonkheer F. J. A. Luteijn tegen grootmeester J. H. Donner, zoals opgetekend door de dichters Driek van Wissen en Jean Pierre Rawie in *De match Luteijn – Donner: een schaakcursus in twaalf sonnetten* (1976), die eindigt met een uniek pat.

F. J. A. Luteijn - J. H. Donner (1976). **1.Ke2 e5 2.Ke3 Df6 3.Ke4 Dh4+ 4.Kxe5 Pe7 pat.**

Beter een half ei dan een lege dop

Ik ben nu eenmaal geen pietlut
en daar vriend Donner maar bleef kniezen
schonk ik mijn stukwerk plus kleingrut
om ook eens van hem te verliezen.

Mijn vorst rukt op, schoon onbeschat.
hetgeen zwart dwingt e5 te kiezen;
koning e3; e4; och gut,
hij zet zijn eerste stuk en prise!

Die kans laat ik niet onbenut;
dame h4; ik pak mijn biezen
en Donner, die hier moed uit put,

speelt paard e7, een bêtise.
Want ik sprak: ‘Pat,’ Jan-Hein riep: ‘Kut!’
en zo werd het toch nog remise.

Referenties:

- Patlas, Gerhard Eggink, maart 2021.
- Omtrent pat, Hans Meijer, juni 2021.
- Idem (vervolg), Hans Meijer, sept. 2021.